

Veiledning og tilleggsoppgaver til kapittel 4 i *Her bor vi 2*

Generelle kommentarer til kapittel 4 *Hvordan går det?*

Åpningsbildet viser Åses leilighet. Ved å snakke om bildet får man en repetisjon og en utvidelse av vokabular som har med mat og innbo å gjøre. Det er også nyttig å kunne beskrive hvor de ulike tingene befinner seg, og preposisjoner er alltid en utfordring.

Ellers kan man diskutere hvorfor Jan kommer på besøk til Åse.
Hvorfor har han blomster med?

Kanskje noen har meninger om at en enslig dame inviterer en enslig mann på besøk.

Et hovedemne i kapittelet er de eldre. Åses far har hatt slag, og det blir en diskusjon om hva som skal skje med ham. Mange utlendinger har inntrykk av at de fleste eldre bor på institusjon her i landet, og at familien i liten grad føler ansvar. Statistikk viser at det ikke er tilfellet. Blant eldre over 80 år er det omtrent 15 % som bor på institusjon. De aller fleste eldre bor hjemme hos seg selv og foretrekker det slik. Familien spiller også en vesentlig rolle for mange når det gjelder hjelp og støtte i dagliglivet. På den annen side er det unektelig en mangel på sykehjemsplasser mange steder.

Grammatikk

Ny grammatikk er eiendomsordene. (den refleksive formen *sin* kommer senere)

Når det gjelder *hans*, *hennes* og *deres* må man lære å knytte riktig ord til riktig person.

Mange språk har samme ord for *hans* og *hennes*.

Når det gjelder *min*, *din* og *vår* må man i tillegg bøye ordene i kjønn og tall i samsvar med det substantivet de står til, så her er det mye å passe på.

Uttale

Mange utlendinger fordeler trykket nokså jevnt på de lange ordene. Det skal imidlertid være et klart hovedtrykk på en av stavelsene, og det er mye lettere å bli forstått dersom man får trykket riktig.

De fleste ordene har trykket på første stavelse, og man kan eventuelt konsentrere seg om disse. Det er imidlertid også tatt med noen ord med trykk på andre og trykk på tredje stavelse.

Kommentarer til diskusjonsoppgaven på side 69

Hvordan de eldre lever både her i landet og andre steder, er trolig et tema som engasjerer mange i en klasse. Ulike forhold og tradisjoner i ulike samfunn bør kunne være utgangspunkt for interessante samtaler. Det kan også være interessant å diskutere planer og ønsker som den enkelte har for egen del når det gjelder alderdommen.

4.1 Preposisjoner

Faren til Åse er _____ sykehus.

Det går heldigvis bra _____ ham.

Han skal være på sykehuset _____ tre uker _____.

Broren _____ Åse har ikke plass _____ faren sin.

4.2 Preposisjoner

Åse har invitert Jan _____ besøk.

Han er glad _____ invitasjonen.

De snakker _____ faren til Åse.

Han sitter _____ rullestol.

Jan vil hjelpe Åse _____ trappa.

Da kan faren bo _____ Åse.

4.3 Preposisjoner

Velg blant preposisjonene:

på, i, over, under, foran, bak, ved siden av, til høyre for, til venstre for

Ballen ligger _____ benken.

Gutten sitter _____ benken.

Han sitter _____ søstera si.

Det står et tre _____ benken.

Faren står _____ benken.

Hanskene ligger _____ benken.

Hunden står _____ benken.

4.4 Eiendomsord

Sett strek og les opp

Fatima har en bil. Den er deres.

Tomas har en bil. Den er min.

Du har en bil. Den er hennes.

Vi har en bil. Den er deres.

Jeg har en bil. Den er din.

De har en bil. Den er hans.

Dere har en bil. Den er vår.

Sett strek og les opp

Hvor er boka mitt?

Hvor er sekken mine?

Hvor er pennene min?

Hvor er arket mi?

4.5 Eiendomsord

Fatima har en bil.

Den er hennes.

Fatima har et hus.

Det er hennes.

Tomas har en sykkel.

Den er hans.

Tomas har mange sko.

De er hans.

Vi har to biler.

De er våre.

Vi har ei hytte.

Den er vår.

Jeg har et hus.

Det er mitt.

Jeg har en leilighet.

Den er min.

Jeg har mange bøker.

De er mine.

De har et hus.

Det er deres.

De har en bil.

Den er deres.

4.6 Uttale av sammensatte ord

Trykk på første stavelse:

blåbær
syltetøy
blåbærsyltetøy
biltur
slitsomt
hjemmelaget
barnebarn
innbygger
sommerferie
klassekamerater
matpakke
ungdomsskole
timeplan
ei strømmregning
en unnskyldning
kjøleskap
stekeovn
vinterjakke
skolefritidsordningen
eplekake
utgift
inntekt
sykehus
sykepleier
fysioterapeut
aldershem
rullestol

Trykk på andre stavelse:

kalender
behandling
bekymret
problemer
komfyren
foreldremøte

Trykk på tredje stavelse:

religion
matematikk
en invitasjon
en institusjon

4.7 Rollespill

To elever får hver sitt ark. Den ene har opplysninger som den andre skal prøve å innhente.

Rollespill. For person A

Person B spør deg. Du svarer:

Du er enke (hvis du er kvinne).

Du er enkemann (hvis du er mann).

Mannen din / kona di er død.

Du har to barn, Anita og Rikard.

Du bor i Bergen i et stort hus sammen med dattera di og mannen hennes.

De har tre barn, to jenter og en gutt.

Sønnen din bor i Oslo, og han er skilt.

Han har en sønn.

Rollespill. For person B

Du spør person A:

Hvor mange barn har hun / han? _____

Hvor mange barnebarn? _____

Hvor bor hun/han? _____

Opplysninger om barna hennes / barna hans:
